

Sagsnr.
2017-5545

Dato
15-10-2018

Information vedrørende sprogvurderingsmaterialet 'Sprogvurdering 3-6'

Børne- og Socialministeriet gav i september 2017 det forskningsbaserede sprogvurderingsmateriale 'Sprogvurdering 3-6' frit. Kommuner og andre har derfor gennem det seneste år anvendt og gjort sig erfaringer med det nye sprogvurderingsmateriale.

Ministeriet har modtaget mange positive tilbagemeldinger på materialet, men har også modtaget tilbagemeldinger om, at vejledningen kan give anledning til tvivl om, hvordan en deltest skal gennemføres, at der er behov for mere information om deltesten Rim samt information om, hvordan en manglende score i 'før-skriftlige færdigheder' skal fortolkes. Herudover er det bemærket, at enkelte af illustrationerne ikke er tydelige.

Gennemgang af materialet

Ministeriet har drøftet henvendelserne med professor Dorthe Bleses og lektor Anders Højen fra Trygforskningsinstituttets Børneforskningscenter. Med udgangspunkt heri er det besluttet at gennemgå materialet med henblik på at præcisere vejledningen.

Gennemgangen af materialet har ikke betydning for anvendelsen af 'Sprogvurdering 3-6', og materialet kan således fortsat og uændret anvendes til at sprogvurdere børn.

Vedr. Rim-test

Som en del af 'Sprogvurdering 3-6' indgår deltesten 'Rim'. Nogle kommuner har gjort opmærksom på, at de oplever, at deres treårige børn har svært ved deltesten og derfor ikke opnår en før-skriftlig score.

Dorthe Bleses og Anders Højen har på den baggrund kigget på materialet og på de normstudier¹, der ligger bag 'Sprogvurdering 3-6'.

I forlængelse heraf kan det oplyses, at 'Sprogvurdering 3-6' er et redskab, der er udviklet til at kunne anvendes af det pædagogiske personale og børnehaveklasselederne til at vurdere alle børns sproglige udvikling. Det pædagogiske personale kan anvende resultatet af sprogvurderingen til at etablere og tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø, som styrker alle børns sproglige udvikling, herunder tilrettelægge en særlig indsats for de børn, der har behov for sprogstimulering.

'Sprogvurdering 3-6' er således udviklet til at skulle vurdere alle børns sprogudvikling og ikke kun de børn, som vurderes at have sproglige udfordringer. For at kunne fange spredningen i børns sproglige udvikling er alle deltest udviklet, så der både er lette items, som næsten alle børn kan finde ud af, middelsvære items som de fleste børn kan og svære items, som de færreste børn

¹ Materialet er standardiseret og normrefereret og giver således et billede af barnets sprog i forhold til andre jævnaldrende børns sprog baseret på en norm. Normen for 'Sprogvurdering 3-6' er udregnet på grundlag af ca. 13.000 danske børn.

kan. Det er derfor normalt, at der er flere tests eller spørgsmål, som en andel af børnene har svært ved.

Lydlig opmærksomhed – her vurderet ved hjælp af Rim-testen – er en *begyndende kompetence* hos treårige børn². Det betyder, at flertallet af børn kan rime, men at der stadig er en andel af børn i treårsalderen, der ikke er kommet i gang endnu. Dette svarer til, hvad det normstudie, der ligger bag ved 'Sprog-vurdering 3-6', viser. Her gennemførte ca. 2.700 treårige børn ud af ca. 3.700 treårige børn rim-testen svarende til 73% af børnene.

I normstudiet var det 27 pct. af børnene, der enten ikke gennemførte testen eller ikke opnåede en score, fordi de svarede på mindre end 10 items. Blandt de børn, der gennemførte testen, var der en normal fordeling af scoren. Det vil sige, at en lille del af børnene kun havde få rigtige items, de fleste børn havde en del items rigtige, mens få af børnene havde næsten alle items rigtige. Blandt de børn, der gennemførte testen, var der også en mindre andel af børn, der scorede lavt og faldt i 'Særlig' eller 'Fokuseret' indsats. I den sammenhæng skal det bemærkes, at et treårigt barn skal svare rigtigt på mellem 2 og 5 items ud af 16 items, afhængig af alder, for, at barnet kommer over 15 percentilen - og dermed placeres i 'Generel indsats'.

For di lydlig opmærksomhed er en *begyndende* kompetence, er konsekvensen af en lav score i barnets 'før-skriftlige færdigheder' ikke den samme som for 'talesproglige færdigheder'. Man kan med andre ord ikke betragte et barn, som ikke gennemfører Rim-testen, eller som kun har ganske få rigtige items i Rim-testen, som "sprogligt forsinket".

Rim-testen er en del af 'Sprogvurdering 3-6', fordi det er vigtigt tidligt at have opmærksomhed på, om barnet er i gang med at forstå rim. Lydlig opmærksomhed har stor betydning i forhold til at forudsige senere afkodningsfærdigheder³, og det at kunne rime afspejler blandt andet barnets mulighed for at være i omgivelser, der understøtter tilegnelsen af lydlig opmærksomhed. Resultater af denne deltest kan derfor give anledning til at justere det pædagogiske læringsmiljø og eventuel tage en snak med forældrene om, hvorfor det kan være godt at rime med børnene, lege rimelege mv.

Børne- og Socialministeriet vil informere relevante it-leverandører om resultatet af gennemgangen af materialet, når denne er afsluttet.

² Se fx Anthony et al. 2002

³ National Early Literacy Panel, 2008 og Melby-Lervåg, Lyster og Humes, 2012